«ПОЗНАЙ БЕЛАРУСЬ»

ГУО «СРЕДНЯЯ ШКОЛА №2 Г. СМОЛЕВИЧИ»

Руцкая Полина

Якуб Колас

Жыццё і творчасць

О, як бы я хацеў спачатку
Дарогу жыцця па парадку
Прайсці яшчэ раз, азірнуцца…
К вясне б маёй хацеў вярнуцца.

Сапраўднае імя Кастанцін Міхайлавіч Міцкевіч
Нарадзіўся 3 лістапада 1882 года ў вёске Акінчыцы, у сям'і лясніка.

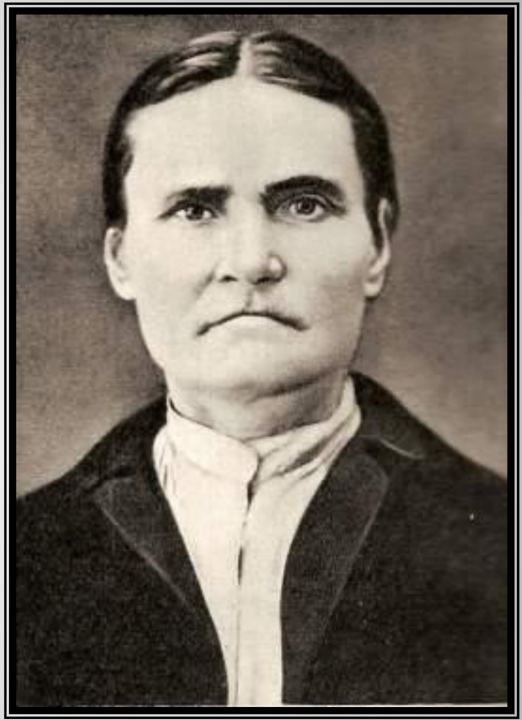

Бацька мой быў невялкай адукацыі: умеў распісацца, чытаць па-польску і па-руску. Разбіраў нават і рукапіс. Маці мая, Ганна Юр'еўна з Лёсікаў, зусім няграматная, але разумная ад прыроды і добрая жанчына…

Я. Колас, "Аўтабіяграфія"

Ласток.Хата, у якой з 1885 па 1890 год жыла сям'я Міцкевічаў.

Самыя раннія дзіцячыя гады мае прайшлі ў Сухошчыне, або Ластку. Гэта глухое месца – поле, навокал лес і адна толькі сядзіба лесніка: хата, гумно, хлеў.

Я. Колас, "Аўтабіяграфія"

Мне было гадоў 9, як пераабраліся мы з Ластка на новае месца ў Альбуць. Тут прайшлі лепшыя гады майго дзяцінства і майго жыцця.

Я. Колас, “Аўтабіяграфія”

Альбуць. Хата, у якой з 1891 па 1902 год жыла сям’я Міцкевічаў.

“Я любіў навуку, кнігі…”

Рэжым быў суровы, манастырскі… Але семінарыя мела тое добрае значэнне ,што прывучыла да праца, дысцыпліны, парадку.

<u>Я. Колас, “Аўтабіяграфія”</u>

Будынак Нясвіжскай настаўніцкай семінарыі, дзе з 1898 па 1902 год вучыўся Я.Колас

“Выхаванне семінарскае грунтавалася на законе божым, на прынцыпах ультраманархічных і патрыятычных.”

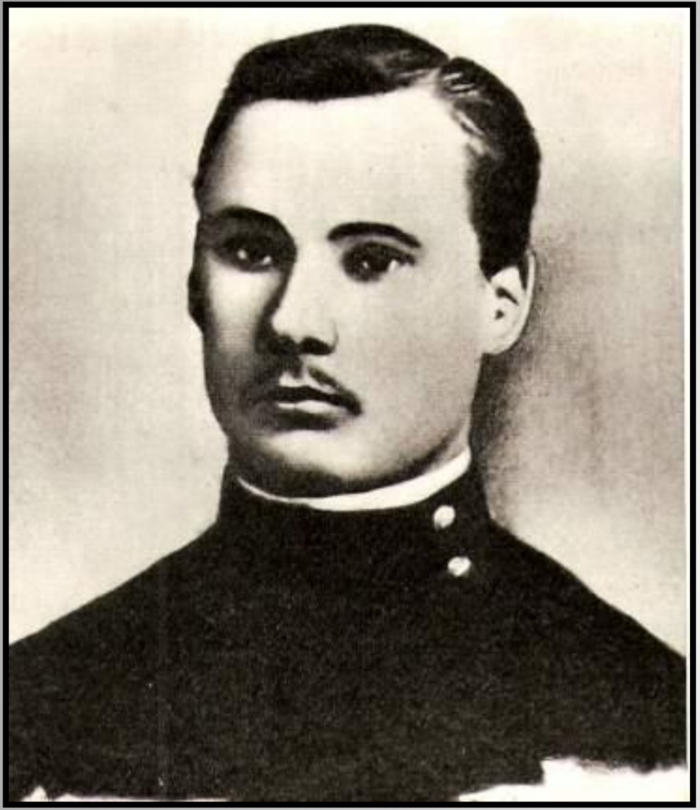

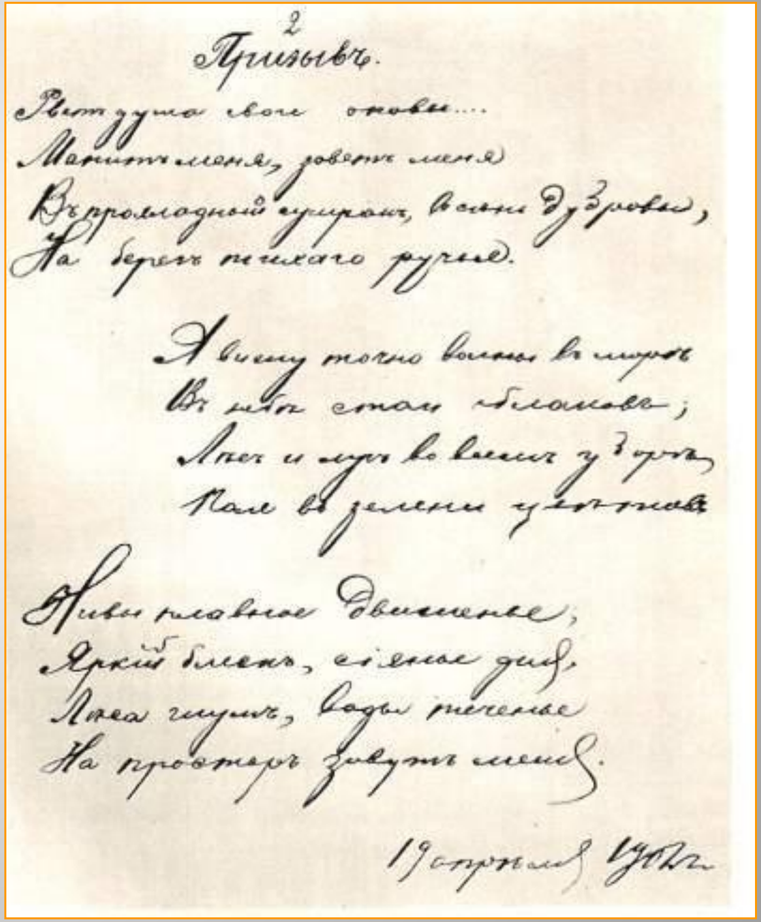

“Але таварыскае асяроддзе і юначы ўзрост, калі асабліва абуджаецца дух крытыкі і скептытцызму, рабілі сваё, і к канцу знаходжання ў семінарыі мы станавіліся вальнадумцамі ў адносінах да бога і рэлігіі. “

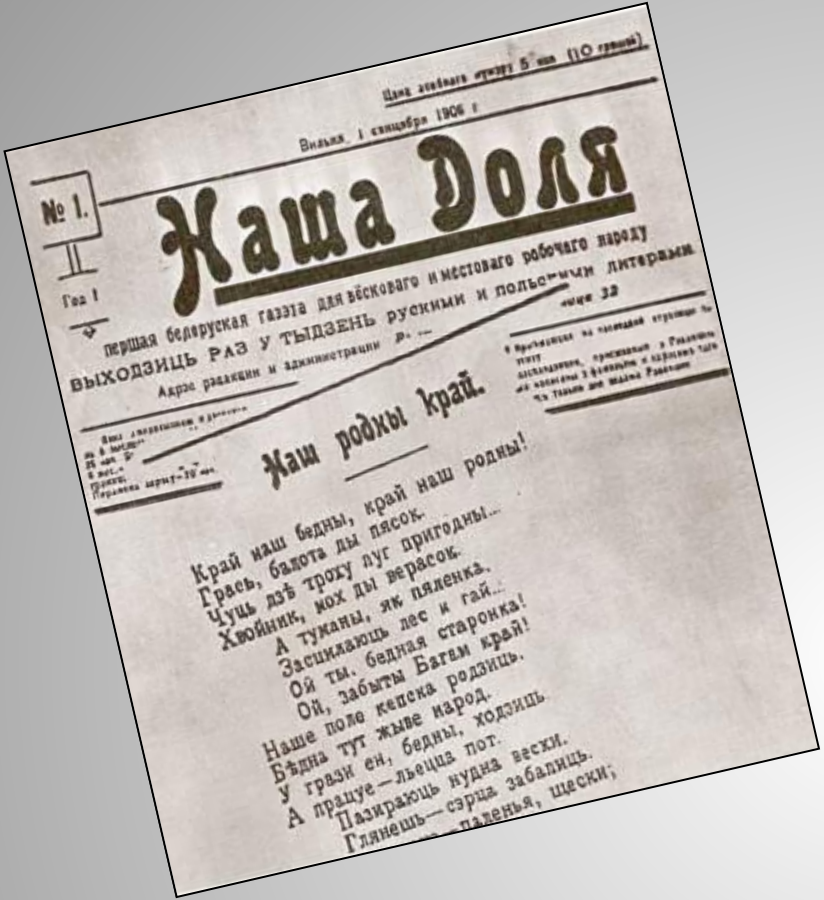

№ 1.

Год I

Вильня, 1 сентября 1906 г.

Цена асобнаго нумару 5 кап. (10 грошей)

Наша Доля

першая беларуская газэта для вёсковаго и местоваго робочаго народу

ВЫХОДЗИЦЬ РАЗ У ТЫДЗЕНЬ рускими и польскими литерами

Наш родны край!

Край наш бедны, край наш родны!
Грась, балота ды пясок,
Чуць дзе троху луг пригодны...
Хвойник, мох ды верасок.
А туманы, як пяленка,
Засцилаюць лес и гай...
Ой ты, бедная старонка!
Ой, забыты Богам край!
Наше поле кепска родзиць.
Бедна тут жыве народ.
У грази ен, бедны, ходзиць,
А працуе — льецца пот.
Пазираюць нудна вески.
Глянешь — сэрца забалиць.

№ 2.

Год I.

Вильня, 15 сентября 1906 г.

Цена асобнаго нумару 5 кап. (10 грошей).

Наша Доля

першая беларуская газэта для вёсковаго и местоваго рабочаго народу.

ВЫХОДЗИЦЬ РАЗ У ТЫДЗЕНЬ рускими и польскими литерами.

Слабода.

Дзядзька Карусь.

"Пасля рэвалюцыі *1905* г. пачала выдавацца першая газета на беларускай мове "Наша доля". У нумары *1* за *1906* год надрукаваны першы верш "Наш родны край" – першы мой апублікаваны твор. Праз паўмесяца (*15* верасня) у нумары *2* той жа газеты змешчана першае маё апавяданне "Слабода" пад псеўданімам Дзядзька Карусь."

“Вясною 1907 г. я паехаў у Вільню на работу ў рэдакцыю газеты “Наша Ніва”, але працаваў там нядоўга. Паліцыя забараніла жыць у Вільні, і я прымушаны быў выехаць з горада.”

Вільнюс. Будынак, дзе знаходзілася рэдакцыя газеты “Наша Ніва”

“Мая першая непасрэдная сустрэча з Янкам Купалам адбылася толькі летам 1912 г., амаль праз год пасля майго вызвалення з астрога.”

...У 1912 г. я пазнаёміўся з маладою настаўніцай Пінскай чыгуначнай школы. Прозвішча яе было Каменская. Так у маё жыццё ўвайшла Марыя Дзмітраўна. Добра было б зірнуць на ўсё, што я пісаў ёй і пра яе. Я саромеўся тых вершаў. Завёў нават на іх запісную кніжку і на відавоку не пакідаў, насіў яе ў пільчаку. У друк, вядома, нічога не падаваў, няёмка адбіраць месца ў газеце і час у людзей на сваё, што толькі мне належала.. Адным словам, нават Марусі трапілі на вока мае вершы значна пазней, калі мы ўжо жылі разам.

М. Лужанін, *«Колас расказвае пра сябе»*.

Марыя Дзмітраўна Міцкевіч, жонка паэта

Якуб Колас
Новая зямля
Поэма

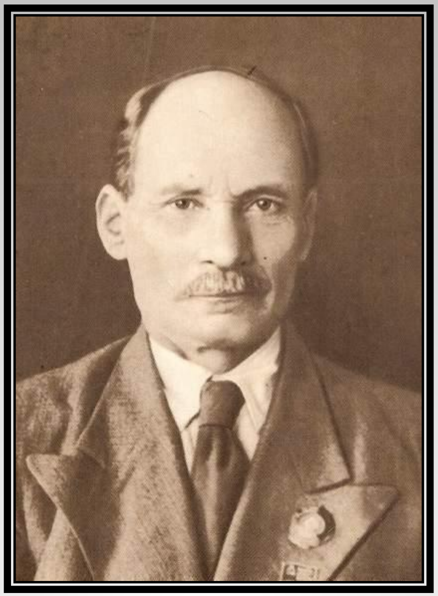

Якуб Колас
Сымон
Музыка
Поэма
Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі
Менск 1925

Першыя крокі
На рубяжы
Крок за крокам
Мэтодыка роднае мовы
Выбраныя творы

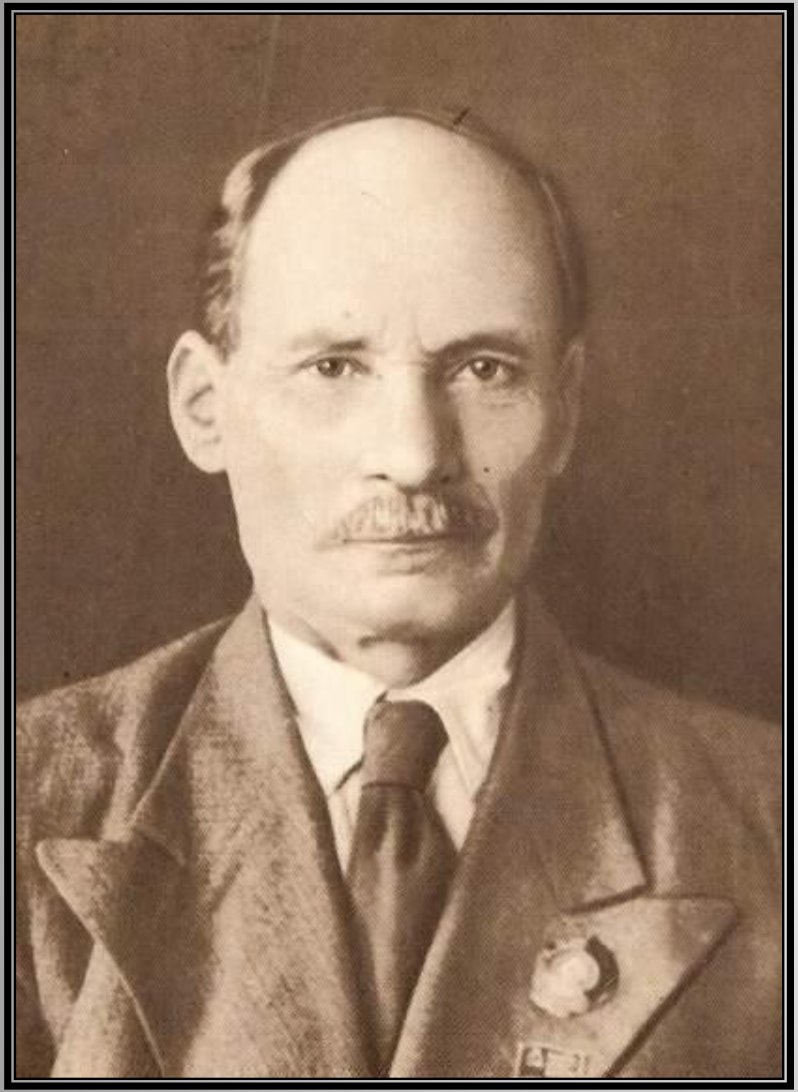

У 1928 (1929) годзе быў абраны віцэ-прэзідэнтам Беларускай Акадэміі навук...

К.Крапіва, П.Броўка, Я.Колас, А.Куляшоў і М.Танк на Краснай плошчы, 1948.

Не стала паэта 13 жніўня 1956, ён пахаваны ў Мінску, на Вайсковых могілках, побач з Я.Купалам.

Помнік на магіле Я.Коласа

Цвітуць палі ў кроплях буйных рос,
Шумяць бары, а сэрца плача ўголас,
Мой родны кут, упаў буйнейшы колас,
Што на тваёй зямлі ўзрос.
Ён не паспеў аб нашым слаўным часе
Ўсяго сказаць, усіх паэм злажыць,
Пайшоў пясняр, а песня засталася,
Памёр паэт, а песня будзе жыць!

С.Грахоўскі “Песня будзе жыць”